Треба розповісти про смішну подію Івана Гусака, колійовця. Чи він не вдався, чи прокрався, ніхто в селі добре не знає, але всі знають, що службу стратив та дістав кількасот злотих відхідного. Молодий був, вуси добре підкручував вгору, убрання мав панське синє, подобався жінкам та вмів говорити по-польськи та, кажуть, по-німецьки і в селі мав свою повагу. А була ще в селі вдова, вже старша, пряха добра, мала хатину і недавно піч переклала, та було тепло взимі. До кожівки треба теплої печі. А що перше, то мала вузли з грішми. То Іван пішов у комірне до неї, зимою старав вуголь, і трохи горілки, і булок, а пиво вже пив сам на станції.

Робив таку політику, що мужиків не мав за ній, попам не кланявся та мав великий жаль до Польщі і до начальника станції. Та, видко, гроші мав невеликі, бо зачав присватуватися до своєї господині, Парасочки, аби цим способом дібратися до вузлів з грішми. Але у вдови — сім розумів, годила, забігала, до слюбу повитягала зі скрині такого плаття, що богачки зеленіли по снігові із зависті, бо це було по різдві. Вони казали, що все це добро від них набрала, а весілля було гучне. Медових місяців довгих не було, бо Парасочка і вдова, і тверда з натури, та грошей не розв'язувала, а навіть не показувала. Щоправда, то нашила на чоловіка два хлопські одіння, на свята і на будень, бо мала амбіцію, щоби свого чоловіка зробити ґаздою, аби не був лєнкою, що все смердів олієм від ліхтарки, та замазаний був вуглем, та все ходив пити пиво. Він молодий, можна з нього зробити ще господаря та привернути до людей.

Та це Парасці не пощастило, і вона свої надії сховала в скриню між вузли. Давала чоловікові щораз менше їсти, не дуже допирала сорочку, відпорювала гарні прошивки та пришивала старі до сорочки, і на весну Іван вже не хотів сидіти дома, а Парасочка надумала інакше. Аби гроші не пропали, то купила в межу кавалок города, дозичила в жида дві сотки і з узору підписала вексель з ручителями. Поправиться. Іван, то буде мати на чім робити, а ні, то її на старість хто-небудь обійде за город.

Одного разу Парасочка вночі забила в п'яту такий заржавілий цвях, що спухла, як дуда, а треба нести векслеву рату до міста, вона брата не має і сестри не має, то вже кілька день перед ратою годувала Івана ліпше. Вона би намалювала вексель дома, а він пішов би з ручителями і заплатив би. Іван покмітив, що стара вертиться коло него, і був цему радий. Стара дасть гроші на рату, дасть на тринкар , налагодить добре їсти, а як жидові скаже, що стара не мала цілої рати, бо не встаралася, то може і пива випити, і добре забавитися, і стару за старі прошивки добре виріхтувати.

Осіннього досвітка Парасочка налагодила їди доброї і богато, хліб білий, п'ять злотих для ручителів і чоловіка на горілку та ще для кожного по склянці пива. Гроші для жида стояли на столі купками, добре пораховані. Парасочка зав'язала їх у вузлик, а гроші на трактамент всипала йому в кишеню, бо вбрався в колійницьке одіння. Харчі гарненько склала в писану тайстру, додала чистий шматочок сала і, як зачало розвидатися, пустила чоловіка в дорогу. Має повернути за ручителями і з ними йти до міста. Він так зробив, ручителі сказали: "Гай, гай, ідемо, ти наперед іди". І так Іван подався лугами до міста.

Ішов, ішов, аж надибав двох жовнірів з гверами, якби не та писана тайстра, нічо би й не було, а так сталося паскудне й болюче.

— Марш, кабане, назад додому!

Іван зачав говорити по-польськи, що має платити вексель, що через те мусить іти до міста. Витягнув вексель з кишені, показував до очей жовнірам і не вертався. Та жовнір жовніром, чогось має гвер... як відвернув руку, як загатив у зуби, то мало Іван ними не вдавився, виплював у долоню і зуби, і кров. Зачав кричати і з червоним векслем у руках та з писаною тайстрою на плечах зачав утікати. Сам не знав, чи взад, чи вперед тікає. Аж оглянувся коло моста і спам'ятався, що він вже під мостом. В роті пекло, зуби тримав у кулаці разом з векслем, та вузол з грішми був у пазусі, лише треба було якесь обмити кров та затамувати. Зліз до ріки, мив лице і полокав рот та намацував язиком

порожні ясна. Став беззубий. Але відпочив на ріці, віддихався та й зараз думкою потішився: болить та переболить, в роті, крім тих трьох зубів, є ще богато, а гроші старої пропали, бо він недурний признатися, що втік з грішми... жовніри забрали, та й решта.

Він чоловік інтелігентний, то повернув до доктора По-дюка, аби дав йому свідоцтво лікарське. Навіть заплатив за лікарську пораду, докладно оповів, як то було, показував на долоні зуби, та лікар піджартував з нього, бо, видко, подібний до інших людей, яким все смішно, як ближньому висиплють кілька зубів з рота. На свідоцтві лікарськім нічо не було написано, лише що Іванові вибили, як казав, три зуби і що доктор більше нічого не знає. Як жид прочитав йому в місті це свідоцтво, то Іван сказав, що кинув гроші в болото, що таке свідоцтво пусте.

І побавився Іван в місті добре. Трактував і напоював знайомих ще ліпше, оповідав богато про свою пригоду і цілком вдоволений вертав додому. Але як доходив до села, то дізнався, що тої днини били ціле село. Йому лишилося ще трохи грошей, то він вернувся в луг, запорпав їх під корч і так з писаною тайстрою, але без трьох зубів вернувся додому. Оповідав старій довго страшну історію, як його тяжко позбиткували; як забрали всі гроші, роззявляв рот аж по вуха і показував пальцем порожне місце, де рано ще були зуби, презентував кровавий вексель, а тайстру дідько знає, хто спорожнив. Тому всьому лиш Парасочка винна, бо її забагається міста, векслів. Парасочка зарюмала за грішми, але збоялася виходити з плачем перед хату, аби люди чули, так як треба би робити.

Вона цілий день надивилася на таке, що най і гроші пропадають. Але й вона була вдоволена потихоньки, що її пан так добре дістав від других панів.